नविद्यतेतंद्रीययोस्ताभ्यां ॥ इडभावोऽह्रस्वत्वंचार्षं ॥ क्वचित्तु अतंद्राभ्यामित्येवपाठः ॥ आवयोर्वर्ततेऽस्मदायत्तावित्यर्थः ॥ अप्राप्तप्राप्तिर्योगः लब्धपरिपालनंक्षेमः ॥३॥ कथंचिदेवेमां उटजादिनिर्माणाभावात् स्वयमर्जितैस्तृणपर्णादिभिरितिशेषः ॥ अपवर्तामहे यथाकथंचिच्छयनंकुर्मः ॥ ४ ॥ कथाः वार्ताः ॥ ५ ॥ कृतकामा संपन्नमनोरथा ॥ ६ ॥ राज्यकारणात् महाराज्यपदाभिषेककारणात्प्राणान्अपि नच्यावयेत् अपितुच्यावयेदित्यर्थः ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ कामस्य गरीयस्त्वंसाधयति ॥ को

जागर्तव्यमतंद्रिभ्यामद्यप्रभृतिरात्रिषु॥ योगक्षेमौहिसीतायावर्तेतेलक्ष्मणावयोः॥ ३॥ रात्रिंकथंचिदेवेमांसौमित्रेवर्तयामहे॥ अपवर्तामहेभूमावास्तीर्यस्वयमर्जितैः ॥ ४ ॥ सतुसंविश्यमेदिन्यांमहार्हशयनोचितः ॥ इमाःसौमित्रयेरामोव्याजहारकथाःशुभाः ॥५॥ ध्रुवमद्यमहाराजोदुःखंस्वपितिलक्ष्मण ॥ कृतकामातुकैकेयीतुष्टाभवितुमर्हति ॥ ६॥ साहिदेवीमहाराजंकैकेयीराज्यकारणात्॥ अपिनच्यावयेत्प्राणान्दृष्ट्वाभरतमागतं॥ ७॥ अनाथश्चहिवृद्धश्चमयाचैवविनाकृतः॥ किंकरिष्यतिकामात्माकैकेय्यावशमागतः॥ ८॥ इदंव्यसनमालोक्यराज्ञश्चमतिविभ्रमं॥ कामएवार्थधर्माभ्यांगरीयानितिमेमतिः॥ ९॥ कोह्यविद्वानपिपुमान्प्रमदायाःकृतेत्यजेत्॥ छंदानुवर्तिनंपुत्रंतातोमामिवलक्ष्मण॥ १० ॥ सुखीबतसभार्यश्चभरतःकैकयीसुतः॥ मुदितान्कोसलानेकोयोभोक्ष्यत्यधिराजवत्॥ ११ ॥ सहिराज्यस्यसर्वस्यसुखमेकंभविष्यति॥ तातेतुवयसातीतेमयिचारण्यमाश्रिते॥ १२॥

ह्रीत्यादिना ॥ अत्यज्ञोपि कः पुमान् मामिव छंदानुवर्तिनं आज्ञाकारिणंपुत्रं प्रमदायाःकृते प्रमदातोषनिमित्तं त्यजेत् किंपुनः सर्वज्ञोराजा ॥ तस्मात्सर्वतःप्रबलः कामइतिभावः ॥ १० ॥ एवंवादोहिभगवतोलक्ष्मणमतिपरीक्षार्थं अयोध्यांत्वंप्रविशेति लक्ष्मणंप्रतिवक्तुं तदाशयंज्ञातुंच नवास्तवइतिबोध्यं ॥ ११ ॥ एकं मुख्यं सुखं अनुभवितेतिशेषः ॥ ईदृशोभविष्यति ॥ सुखमेकइतिवापाठः ॥ एकएव राजाभविष्यतीत्यर्थइतितीर्थः ॥ १२ ॥